

Preliminärt program
Marocko på Riktigt!
15 dagar, 4-18 februari 2023

Dag 1. Lördag 4 februari.

Ankomst Marrakech (6,5 km, ca 15 min)

Transfer till vår riad med bästa läge, mitt inne i medinan 5 min från torget.

Middag (ingår) på **Gycklarnas torg**

Djemaa el Fnaa, en av de platser som

fascinerar mig mest. Efter solnedgången fylls torget,

förutom av sago-berättare, sierskor, musiker, dansare, tandläkare och andra "artister", av små stånd med gasolkök som serverar bönsoppa för någon krona – eller grillad fårskalle. Det finns också vanliga grillspett! Vi sitter på träbänkar som plockas fram varje kväll, mitt i ett jättestort skådespel. En stor upplevelse.

Övernattning på **Riad Borj**. <http://www.riadelborj.com/en/>

Dag 2. söndag 5 feb. - Marrakech

Guidad stadsrundtur inkl tur med hästdroska, med besök i garverierna, bostadskvarteren, det vackra pashapalatset *Dar El Bacha* och hantverkskvarteren.

Marrakech är större än Malmö, men livet innanför murarna är överblickbart, även om det är lätt att gå vilse i virrvarret. Alla kan peka ut vägen till torget *Djemaa El Fnaa*.

Numera finns även skyltar. Det omtumlande folkmyllret, ljuden, och strövtågen i gränderna tar på krafterna och det kan vara skönt att då och då slinka in på en gård eller riadens takterrass för att komma till ro. Gemensam lunch (ingår ej). På

eftermiddagen möjlighet för egna strövtåg/shopping...

Gemensam middag för dem som önskar (ingår ej)

Dag 3 Måndag 6 februari – Över Höga Atlas

Marrakech - Telouet - Ait Ben-Haddou - Ouarzazate - Ameridil (240 km)

Buss söderut, på Marockos högsta väg som slingrar sig mellan snötäckta toppar och djupa dalar, där getterna obekymrat betar vidare. Enastående vyer, över passet **Tizi-N'Tichka** på 2260 m höjd, vackert – och lite läskigt.

Vi svänger av på en mindre väg mot berberhövdingen *El Glaouis* enorma palats i **Telouet**. Han som under protektoratet, med fransmännens goda minne, härskade över hela marockanska södern. Före lunch (ingår) besöker vi byn och kasbahn.

Vi fortsätter förbi saltgruvan, genom den vackra **Ouniladalen**, ned mot **Ait Ben Haddou**. Byn är med listan av *Unescos* världsarv. Här har många storfiler spelats in - bland krenelerade torn som klättrar längs bergväggen. Allt byggt av pisé - soltorkad röd lera, halm och grus. Vi vandrar kanske runt i kasbahn, upp till toppen och njuter sagolika vyer över Atlasbergen och vidderna.

Nästa anhalt är den gamla garnisonsstaden **Ouarzazate**. Kanske besöker vi **Studio Atlas**, stadens äldsta filmstudio. Ouarzazate är ett litet Hollywood med perfekt ljus 300 dagar om året, och inspelningsplats för bl a "Lawrence av Arabien" och "Gladiator" men också en mängd andra moderna storfiler.

Middag (ingår) och övernattnig på *Kasbah Ameridil*, i direkt anslutning till en av Marockos mest kända kasbohr (= befäst storfamiljshus) som fortfarande drivs av samma familj som på 1600-talet bedrev handel här.

Förmodligen blir den snart kulturarv enligt Unesco, men fram till dess får vi nöja oss med att njuta en unik plats i unika omgivningar. Det är helt magiskt att vakna upp här i oasen, den s k *Fågeldalen*, fylld av grönskande palmlundar som planterades redan på 1100-talet. **Espace Ameridil**.

Dag 4. Tisdag 7 februari – De tusen kasbohrnas väg – Boutharar ravinen. (ca 100 km)

Vi besöker museet i grannbyggnaden, som visar det dagliga livet i en gammal kasbah, innan vi fortsätter österut längs "de 1000 kasbohrnas väg", mellan Höga Atlas 4000 meter höga bergsformationer i norr och Djebel Sagrobergens 3000 meter höga i söder.

Kala M'Gouna är känd för sina rosenodlingar. I maj är det festival i samband med skörden, då man framställer rosenvatten av blombladen.

Vi svänger in i den första ravinen av tre, som skär in i Höga Atlas imponerande bergsmassiv. Här är turismen ännu i sin linda och att beskåda vardagslivet här, är minst lika fascinerande som omgivningarna. Efter lunch (ingår) gör vi en promenad/vandring i det spektakulära jordbrukslandskapet, går över fälten, igenom ett par byar och promenerar längs – och korsar – floden. Eller går upp på den magnifika klippan ovanför byn. Övernattning och middag (ingår) på enklare **Kasbah Chems**.

Dag 5. Onsdag 8 februari. Souk och Dadesravinen! (100 km)

Vi återvänder till stora vägen och kör mot **Boumalne Dades** där det är **souk**, veckomarknad, på onsdagar. Vi gör ett besök bland får, getter, halmbalar och allt annat som kan tänkas behöva byta ägare för att kunna leva på landet. Kanske hittar du själv något som passar? Vi fortsätter att utforska världens naturliga underverk och gör en lång tur in i den spännande och spektakulära

i **Dadès-ravinen**, en ringlande tur på smala vägar med utsikt. Det är vackert hela tiden. Men varierande vyer! I dalgången ligger många berberbyar och oaser med fikon, mandel, aprikoser, persikor, valnöt och granatäpplen.

Vi njuter av magnifik utsikt ovanför en av Marockos mest spektakulära vägar, en kurvig historia där man ofta testar bilars väghållning. Efter lunch (ingår) promenerar vi i en av oaserna genom några berberbyar och passerar förbi fascinerande klippformationer vid de s k **Monkey fingers**.

Övernattning och middag på ganska exklusiva **Auberge Tissadrine** som ligger precis vid ravinens öppning och ger möjlighet till egna strövtåg.

Dag 6. Torsdag 9 februari – över Saghro/ Antiatlas till Draafloden. Dades – Tizi n'Tazazert - Nkob – Timidarte 200 km

Vi korsar **Saghrobergen**, en del av Anti-Atlas. För bara två år sedan var vägen usel, men när man nu hittat en silvergruva så gick breddandet av vägen snabbt. I passet **Tizi n'Tazazert** på 2.300 meter äter vi lunch (ingår) och gör ett strövtåg – med sagolik utsikt. Saghro är fascinerande, den äldsta bergskedjan i Atlasbergen, av vulkanisk art och med toppar över 3000 meter.

Vi når **Nkob**, känd för sina 44 bevarade kasbohr. Vi gör en promenad i den enorma dadelpalmssoasen innan vi fortsätter bort till den 19 mil långa vackra **Draadalen** med miljoner palmträd. Antika texter påstår att krokodiler simmade i Draafloden. Vi stannar strax före provinshuvudstaden Agdz i **Timidarte** där vi äter middag och övernattar på

enkla **Kasbah Timidarte**, <http://www.kasbahtimidarte.com/?Accueil>

https://www.youtube.com/watch?time_continue=132&v=nsi2hDfCwgl

Övernattningen ger pengar till ett projekt som drivs av **Tiskala Association**, och innebär alfabetisering och andra projekt för kvinnor, och för skolbussen. 90% av barnen går i gymnasiet, snitt i Marocko 45 %. Oasen föder 3400 människor, som fortfarande bygger sina hus i lera. Man håller också på att renovera ksaren med sin intressanta moské och sitt bycentrum, där en gång karavanerna till Timbuktu passerade. Det hela fungerar i ett perfekt

fungerande ekosystem, som är länkat till byns sociala system och oasens oskrivna lagar. Inga bilar eller motorcyklar, arbetet på fälten görs för hand utan gifter. Hit kommer inte många turister!

Dag 7. Fredag 10 februari. Timidarte – Draa-oasen, mot ökn. Oulad Driss 150 km.

Vi gör en morgonpromenad i oasen innan vi kör söderut längs den berömda Draa-floden, Marockos längsta flod och åder. Vi kör delvis på den gamla vägen söderut, genom byarna och palmoaserna tills vi når berömda **Zagora**, (dit det tog 52 dagar att rida

dromedar till Timbuktu). Där förmodligen äter vi lunch (ingår). Vi fortsätter sedan till **Tamgroute**, känt både för sitt 1500 år gamla bibliotek, och produktionen av den kända gröna keramiken, så blivit så poppis hemma i Sverige.

Vi fortsätter ned mot mer öde trakter, genom bergen och når ökenhålan, näst sista anhalten före Sahara, **Ouled Driss** där vi övernattar på trevliga *Carrefour des Nomades* som har pool. Vi utforskar byn där många gränder är täckta, och kanske besöker byn lilla museum.

<http://www.carrefourdesnomades.com/wp/en>

Dag 8. Lördag 11 februari. Saharas sanddynor! 50 km i landrover

Så bär det av ut i Sahara, någon mil norr om gränsen till Algeriet. Först stenöken, därefter sand, sand och åter sand med någon enstaka växt. Vägen tar slut och vi kör på sandstråk, det går inte alltid lika bra. Vi har därför lämnat vår buss och byter fordon till landrovers. Lunchen intas kanske i en vacker oas (bild till vänster).

Framåt eftermiddagen kommer vi fram till sanddynerna i **Erg Chigaga** där vi övernattar i en camp/bivouac "**Zaid Hermes**" under stjärnorna med tält för 2-4 personer. Vi sover i sängar men kanske inte lika bekväma som vanligt.

Tillgång till toa, dock inte i tälten... Vi har gott om tid att utforska sanddynerna runt omkring och har möjlighet att rida dromedar bort till den största sanddynen. Alla som vill får bestiga den!

Dag 9. Söndag 12 februari. Åter till "civilisationen, (150 km)

Vi ser soluppgången och äter frukost ute vid sanddynerna innan vi reser tillbaka till vår buss, och norrut längs det som var Marockos största civilisation på 1600-talet. Vi övernattar på lite elegantare hotell i en oas i Zagora, så vi kan få duscha av oss sanden, softa vid poolen och smälta alla intryck. *Kasbah Sirocco*. <http://www.kasbah-sirocco.com>

Dag 10. Måndag 13 februari – mattor och saffran Taznakth – Taliouine – Taroudant (300 km)

Vi kör genom de magiskt vackra bergen, kanske förbi silvergruvan till **Taznakth**, en gång bas för den franska främlingslegionen, numera handels-centrum och känt framför allt för sina mattor. Vi besöker ett kvinnokollektiv.

Vägen kantas av mandelträd och *saffranodlingar*. Saffrankrokus blommar bara under en tiodagars-period på hösten, men vi stannar i **Taliouine** för att smaka på saffrans-te och ev. köpa saffran och äter lunch (ingår). Nu tar Arganträden vid - där det klättrar getter!
Dagen avslutas i apelsinodlingarnas distrikt, i den charmiga f d huvudstaden **Taroudant**, som ofta kallas "Lilla Marrakech", omgiven av en stadsmur från 1500-talet. Vi gör en stadsrundtur per fot i den trevliga staden. Middag (ingår) och övernattnig innanför stadsmuren på trevliga *Dar Tourkia*.

<https://www.luxuryhotelsguides.com/?hotelid=495309&gclid=Cj0KCQjw->

GFBhDeARIsACH_kdawcuqAMZdEJocqaC_RehAowZX0QdFD39uSy3kZqQxo0dHQ00GG3
JsaAj0pEALw_wcB

Dag 11. Tisdag 14 februari. Taroudant och Atlantkusten. Taroudant – Agadir – Essaouira. ca 265 km

Vi besöker muren innan vi åker västerut mot turistorten Agadir. Där har vi kanske möjlighet att besöka den framgångsrika NGO-organisationen **Oum el Banine** som stöttar ensamstående mammor.

Norr om Agadir äter vi en lunch (ingår) vid havet i mysiga surf- och fiskebyn **Taghazout**, innan vi fortsätter den vackra kustvägen norrut till **Essaouira**, en stad med flertusenåriga anor.

Romarnas intresserade sig för den purpurfärg som utvanns ur snäckor från bergen runt staden. Dagens **Essaouira** byggdes på 1700-talet av en sultan som ville utveckla handeln med Europa. Det var också då som staden

fick sitt nutida namn, vilket betyder *det vackra motivet*. Den franske arkitekten **Théodore Cornut** fick i uppdrag att skapa en modern stad. Det blev en mix av arabisk och fransk arkitektur, vilket lockat filmmakare som Orson Welles att spela in sin "*Othello*" liksom Bille Augusts "*Jerusalem*" och "*Games of Thrones*". Under medeltiden kallades staden **Mogador**, en viktig

hamn som ända in på 1800-talet exporterade både slavar och lyxvaror som elfenben. På 1500-talet byggde portugiserna en fästning här.

Livet i den vackra gamla och bilfria *medinan* (=innanför stadsmuren) är som ett mini-Marrakech men alls inte lika hektiskt. I Essaouira bor ca 85.000 personer, varav de flesta utanför murarna. Staden är lagom stor, det tar ca 15-20 minuter att gå från stadspport till stadspport, om man inte fastnar i någon

butik förstås. Istället för Marrakech ockrafärgade hus är

Essaouiras vita, åtminstone där putsen inte flagat bort i den fuktiga luften. Medinan, ett exempel på hur en befäst stad från senare delen av 1700-talet kunde se ut i Nordafrika, anses så enastående att den sedan 2001 finns listad som ett av UNESCO:s världsarv. Tidigare var staden mest känd som populärt "hippie-tillhåll" som på 70-talet

lockade hit bl a Jimmie Hendrix, Frank Zappa och Leonard Cohen.

Direkt utanför den västra och norra sidan av muren piskas klipporna av Atlanten. På caféernas takterrasser kan du sitta och läppja på en mynta-te eller café creme medan du njuter av saltstänkta vindar och vyer över havet. Vid den portugisiska fästningen *Scala de la Kasbah* samlas mängder av människor, särskilt i tid för en av de sagolika solnedgångarna i havet.

Fiskehamnen är ett spännande måste. Hundratals små fiskebåtar, alla azurblå, kommer på morgonen/för-middagen in med sina sardinångster. Det är verkligen en fröjd att se när langen av fiskkorgar är igång, för att få upp fisken på kajen. Här finns också stora rostiga trålare och ett varv där det byggs nya båtar. Resten av dagen tillbringar fiskarna på kajen med att laga nät eller på marknaden för att sälja sin fångst. Vi andra kan njuta av nyfångad fisk och skaldjur på någon av krogarna. Söder om hamnen ligger den tre kilometer långa

stranden, som gjord för långa sköna promenader i vattenbrynet, sanden är hårt packad. Dock inte lika lämpad för sol och bad eftersom i alla fall jag känner mig alltför avklädd i baddräkt bland fullt påklädda marockanska familjer. Dessutom är vattnet ganska kallt och grumligt eftersom det ligger ett stort rev utanför. Går man en bit bort finns solbadare. På

stranden kan man rida kamel, häst eller köra fyrhjuling. Stadsrundtur per fot, ev solnedgång. Middag på stan (ingår ej) och fyra övernattningar på **Riad Mimouna** inne i **medinan**, i marockansk stil, med havsutsikt från sängen – och en häftig takterrass där man kan äta frukost med utsikt över Atlanten. www.riad-mimouna.com

Dag 12. Onsdag 15 februari. Matlagningskurs och egna strövtåg i Essaouira

Vi får **besök av Miryam**, en ung marockansk mamma, som berättar om hur det är att vara kvinna i Marocko idag. **Resten av dagen på egen hand**, ex för långpromenad på den milslånga stranden –häst- eller dromedarsritt, besök i hamnen, se sardin fiskarna komma in, ströva runt i gränderna. Inte minst shopping i den mysiga staden.

På kvällen lär vi oss att **laga cous-cous hemma hos Hossein och Khadija** som bor i den nyare delen av staden.

Dag 13. Torsdag 16 februari. Vilda stränder och lunch i familj på landet. Utflykt till Sidi Mbark, ödestrand o lantliv (70 km – 1,5 tim)

Utflykt till **Sidi Kaouki** med omgivning, någon mil söder om Essaouira. Transport dit, någon timmes promenad genom sanddynerna ned till "den oändliga vilda sandstranden" och upp till vattenfallet **Sidi Mbark** (ingen vattengaranti), hem

till en marockansk familj där vi äter lunch (ingår). Vi besöker ett *kinnokooperativ* som tillverkar argan-produkter – och har möjlighet att handla.

Dag 14. Fredag 17 februari. Essaouira.

En ledig dag för sista shoppingen, långpromenad på stranden, strövtåg i staden, vad du vill!. Kanske gör du en dromedarstur i vattenbrynet i solnedgång sista kvällen.

Det är helt magiskt. Gemensam avskedsmiddag för dem som vill. (ingår ej).

Dag 15. Lördag 18 februari. Hemfärd Essaouira – Marrakech (170 km)

Avfärd mot Marrakech flygplats för hemresa.

